

Notat

Kystdirektoratet
J.nr. 14/00483-31
Ref. Ilse Gräber
19-04-2016

§ 2 udtalelse - Højvandsdige Lungshave og Enø

Næstved Kommune har igangsat en kapitel 1a-sag efter kystbeskyttelsesloven og har i den forbindelse anmodet Kystdirektoratet om en udtalelse efter lovens § 2, stk. 1. I en udtalelse skal Kystdirektoratet vurdere, om der er behov for kystbeskyttelse, og hvilken form for kystbeskyttelse, der søges fremmet.

Det oplyses i kommunens mail af 14. oktober 2014, at projektet, der omhandler udvidelse af diget på Enøs vestkyst ved Lungskyst, sammenlægges med projektet om højvandsdiget langs Enøs østkyst. I henhold til Kystdirektoratets sagsbehandling betyder det, at sagerne 14/00398 og 14/00483 sammenlægges og fremadrettet administreres samlet under sag 14/00483.

Dige langs Enøs vestkyst

Langs Enøs vestkyst drejer det sig om en strækning på omkring 150 m. Topkoten af oversvømmelsesbeskyttelsen er fastsat til 2,25 m DVR90. Bredde af digekrone bliver 2 m

Ansøger har foretaget opmålinger, som viser, at der er behov for at udvide højvandssikringen fra station 133 til station 0. Anlægsarbejdet omfatter, at der afrettes i eksisterende skråning. Der tilføres 70 cm tykt lag ler (725 m³) med hældning 1 på 3 mod havet. Leret belægges med 20 mm enkamat (nylonskrøuld), der forstærker græstæppet til at kunne klare bølgeopløbsbelastningen. Der udlægges muld og plantes græs oven på enkamaten. Projektet omfatter endvidere genetablering af trampestien.

I den tidligere ansøgning er det oplyst, at der køres materiale langs stranden fra Enø broen. Uden for diget tilføres 760 m³ sand. Halvdelen af sandet generes via anlægsarbejdet, den anden halvdel tilføres med lastbil.

Dige og spuns langs Enøs Østkyst

Højvandsbeskyttelsen langs Enøs østkyst udføres henholdsvis som lerdige og højvandsmur. Topkoten af højvandsbeskyttelsen er fastsat til 2,0 m DVR90. Kronebredde er 2,5. Længde af henholdsvis dige og spuns er ikke oplyst.

Behov

Kystdirektoratet finder, at der er behov for højvandsbeskyttelse ved begge lokaliteter på Enø. Behovet begrundes med de historiske oversvømmelser, som områder er blevet udsat for.

Metode

Dige og spuns langs Enøs østkyst

Kystdirektoratet kan på det foreliggende kortgrundlag, som omfatter en plantegning og to tværprofiler for henholdsvis diget og højvandsmuren, foretage en foreløbig vurdering af de tekniske anlæg. Jorddiget bør anlægges så langt tilbage trukket fra havet, som muligt. Hældningerne på digets for- og bagskråning må ikke etableres stejlere, end de anførte 1:3.

Jf. tværprofiltegningen for diget, er det uklart for Kystdirektoratet, om digefoden på ydersiden ligger i kote af havets daglige vandstand. Der skal tages højde for, at digefoden befinder sig fri for konstant vandpåvirkning. Er dette ikke muligt, bør digefodens konstruktion tilpasses.

Ved tilsåning anbefaler Kystdirektoratet, at der anvendes en særlig græsblanding til diger.

Kystdirektoratet har ikke yderligere bemærkninger til højvandsmuren i form af plastikspuns. Overgangen fra digekonstruktionen til plastikspunsen viser sig ofte at være et sårbart sted under en højvandssituation. Kystdirektoratet beder derfor om nogle detailtegninger af overgangen fra diget til spunsvæggen på et senere tidspunkt i planlægning af højvandsbeskyttelsen.

Dige langs Enøs vestkyst

Projektområdet ligger på den vestlige side af Enø. Området landværts diget er lavereliggende i en skålform, der er bebygget med ca. 300 huse. Koten i området er mellem 0,5 og 2 m DVR90 og stiger mod syd.

Området har i forvejen en naturlig kystskrænt, som er beskadiget. Derudover er der et ca. 570 m langt dige nord for området, og hård kystbeskyttelse syd for området.

Det oplyses i den tidligere ansøgning, at stormen Bodil i december 2013 ødelagde en mindre strækning af kystskrænten. Endvidere fremgår det, at der foregår en svag tilbagerykning af kysten. Ved hændelser som stormen Bodil, er diget udsat for bølger, der bryder på det under stormen eroderede strandplan.

Kystdirektoratet finder, at der er behov for kystbeskyttelsen, da formålet er at beskytte 300 sommerhuse mod oversvømmelse. Området er lavt beliggende og kan oversvømmes under stormhændelser.

Generel om vedligeholdelse

En del af Kystdirektoratets vurdering er anlæggets vedligeholdelse. I tilfælde af, at vedligeholdelsen ikke bliver gennemført regelmæssig, kan der være tale om, at anlæggets virkemåde eller beskyttelsespotentiale ikke er blevet fuldt udnyttet. Derfor vil der i en evt. tilladelse blive stillet vilkår om, at græsset skal slås på diget minimum 3 gange om året, og at ukrudt skal fjernes.

På diget vestlige side opbygges diget med enkammat, da diget ligger kystnært. Idet enkammat ikke er et naturligt forekommende materiale stilles der i en evt. tilladelse vilkår om, at materialet ikke må ligge frit eller være synlig.

Natura 2000-område

Det ansøgte projekt er beliggende i udkanten eller lige inden for Natura 2000-område 169 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde, som omfatter habitatområde H148 samt fuglebeskyttelsesområde F81.

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning. Denne høring sker generelt som én af de sidste faser i kapitel 1a-forløbet. Kystdirektoratet kan dog sende en forespørgsel til Naturstyrelsen mht. en foreløbig udtalelse.

Dige langs Enøs vestkyst

I ansøgningen om dige på den vestlige side har der været udført en høring. Naturstyrelsen gjorde dengang opmærksom på, at habitatnaturtypen forklit (2110) ligger inden for projektets afgrænsning. Naturtypen er kortlagt i 2010-2012 i området. Den forefindes i forbindelse med sandstrand på vestkysten af Enø, hvor den første klitvegetation har indfundet sig i vindomlejret sand. Området, ansøgningen handler om, ligger ud for et sommerhusområde. Dette gør, at den naturlige dynamik med vindomlejring af sand vil være begrænset til et smalt stykke langs kysten, hvorfor en naturlig succession på lang sigt fra forklit til andre klittyper ikke kan forventes at kunne finde sted for denne forekomst. Der er ikke umiddelbart registreret bilag IV-arter i området.

Diget i sig selv vurderes derfor at have meget begrænset effekt på forekomsten i forhold til den nuværende situation. Naturstyrelsen anbefaler dog, at placeringen af diget trækkes lidt længere væk fra kysten end det, der er angivet på kortbilaget, så mindst muligt af den kortlagte forekomst påvirkes. Det er

endvidere væsentligt, at den naturlige klitvegetation i videst muligt omfang får lov at genetablere sig på arealet.

Kystdirektoratet har vurderet, at forklit er en meget dynamisk naturtype, og at forekomsten i høj grad afhænger af de stormhændelser, som kan være i området. Kystdirektoratet finder endvidere, at det i forhold til sammenkoblingen til diget mod nord og stenkastning mod syd er mest hensigtsmæssigt med det ansøgte digeforløb. På den baggrund har Kystdirektoratet vurderet, at såfremt der foretages en fodring med sand foran diget, kan fodringen være med til at afværge, at diget har en påvirkning på forekomsten af forklit.

Dige og spuns langs Enøs Østkyst

Det skal i det endelige projekt afklares, hvor stor et areal af Natura 2000-området, der bliver fysisk påvirket af projektet.

Det skal også afklares, om der findes bilag IV-arter i området. I den forbindelse kan bidrag fra kommunes viden i området være nyttig.

Kystdirektoratet kan på med de nuværende oplysninger ikke vurdere, om projektet udløser en konsekvensvurdering, der bl.a. skal gøre rede for, hvordan projektet påvirker området, herunder hvor meget areal og habitatnatur, der fysisk påvirkes, og om der ikke findes alternative løsninger.

Naturbeskyttede områder

Kystdirektoratet er myndighed og skal varetage forpligtelsen efter naturbeskyttelsesloven § 3, når flere ejendomme beskyttes. Kystdirektoratet vil dog gerne, pga. kommunens lokale kendskab, anmode kommunen om en vurdering af, hvor meget de enkelte områder kan blive påvirket af de to projekter. Kommunen har eventuel allerede udarbejdet en VVM-screening for projektet på den vestlige side, hvor forhold, der vedrører § 3, er berørt.

Dige og spuns langs Enøs østkyst

Der er naturbeskyttede arealer i form af strandenge beliggende langs en stor del af strækningen. Hvorvidt strækningen bliver påvirket, afhænger af kystbeskyttelsens linjeføring. Det er ikke oplyst, hvor meget areal, der bliver påvirket. Det er også uklart, hvor meget areal af dige/spuns, der ligger inden for sommerhusområde, der er udpeget 1. juli 1992. Det fremgår af bekendtgørelse om beskyttede naturtyper¹, at naturbeskyttelseslovens bestemmelse om forbud

---

¹ Bek. nr. 1175 af 20. november 2006

mod tilstandsændringer for bl.a. strandenge ikke er gældende, hvis de den 1. juli 1992 ligger i byzone eller sommerhus område.

Dige langs Enøs vestkyst

Diget ligger inden for et eksisterende strandengsområde. Det skal afklares, om strandengen ligger inden for sommerhusområde, som er udpeget før 1. juli 1992.

For at dog at skåne området bag diget mest muligt, vil der i en eventuel tilladelse blive sat vilkår om, at materialet skal køres langs stranden fra Enøbroen. Endvidere vil der blive sat vilkår om, at anlægsarbejdet skal foregå uden for turistsæsonen af hensyn til sikkerheden. Dette har ansøger også oplyst at gøre. Hvor det ikke kan lade sig gøre at undgå at køre i beskyttet natur, er der stillet vilkår om, at der skal lægges køreplader ud.

Strandbeskyttelse

Kystbeskyttelsen er undtaget fra krav om dispensation ift. strandbeskyttelseslinjen, idet der er tale om et projekt, der beskytter flere ejendomme.

VVM

Et kystbeskyttelses anlæg er omfattet af VVM. Idet projektet ligger på land og ikke søterritoriet, er kommunen myndighed og skal foretage en screening jf. bilag 2, pkt. 11k, efter bek. nr. 1832 af 16. december 2015.

Næste skridt kapitel 1a-forløbet

Næstved Kommune har indhentet en udtalelse fra Kystdirektoratet. Der mangler at indhentet en udtalelse fra de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt i henhold til kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 5.

Bestemmer kommunalbestyrelsen på dette grundlag, at sagen ikke skal fremmes, sendes skriftlig og begrundet meddelelse herom til ansøgeren, jf. § 1 a, stk. 2, og til de hørte grundejere.

Hvis sagen fremmes skal der afholdes et møde. Procedure for mødet mht. indkaldelse, dagsorden mm. kan læses i loven §§ 3 og 4. Endvidere fremgår en beskrivelse i vejledningen til kystbeskyttelsesloven, kapitel 6.

Loven

<https://www.retsinformation.dk/Forms/RO710.aspx?id=176975>

Vejledning

[http://naturstyrelsen.dk/media/nst/67905/vejledn_til_lov_om_kystbeskyt_2009_15sep\(1\).pdf](http://naturstyrelsen.dk/media/nst/67905/vejledn_til_lov_om_kystbeskyt_2009_15sep(1).pdf)